

Briuselis, 2025 m. liepos 1 d.
(OR. en)

10985/25

ECOFIN 914
UEM 368
SOC 481
EMPL 338
COMPET 662
ENV 631
EDUC 305
ENER 329
JAI 950
GENDER 158
JEUN 189
SAN 415
ECB
EIB

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	TARYBOS REKOMENDACIJA dėl Slovėnijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu COM(2025) 224 final grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos komitetai ir kurio galutinę redakciją parengė Ekonomikos ir finansų komitetas.

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Slovėnijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97¹, ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 2024/1263, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

kadangi:

Bendrosios nuostatos

- (1) Reglamente (ES) 2024/1263, kuris įsigaliojo 2024 m. balandžio 30 d., nurodyti ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus bei tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį ekonomikos augimą ir atsparumą pasitelkiant reformas bei investicijas ir neleisti susidaryti perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Reglamente nustatyta, kad Taryba ir Komisija, vadovaudamosi SESV nustatytais tikslais ir reikalavimais, Europos semestro kontekste vykdo daugiašalę priežiūrą. Europos semestro veikla apima visų pirma konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rengimą ir įgyvendinimo priežiūrą. Be to, tuo reglamentu valstybės narės skatinamos priimti atsakomybę už fiskalinę politiką ir jame akcentuojamas vidutinės trukmės laikotarpis, taip pat veiksmingesnis bei nuoseklesnis vykdymo užtikrinimas. Kiekviena valstybė narė privalo Tarybai ir Komisijai pateikti nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio (priklausomai nuo nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės, 4 arba 5 metų) fiskalinį struktūrinį planą, kuriame išdėstomi jos fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai. Tame plane nustatytas gryųjų išlaidų² planas turi atitikti reglamento reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, t. y. mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas ir nesiektų Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės ir (arba) toks išliktų. Koregavimo laikotarpis gali būti pratęsiamas ne daugiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal reglamente nustatytus kriterijus;

² Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus: i) palūkanų išlaidas; ii) diskrecines pajamų priemones; iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų; iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui; v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartinės bei kitas laikinąsias priemones.

- (2) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241³, kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – EGADP). Pagal EGADP valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. teikiama Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus EGADP prisideda prie ekonomikos bei socialinio atsigavimo, kartu skatindama tvarias reformas ir investicijas, kuriomis visų pirma remiama valstybių narių žaliaji ir skaitmeninė pertvarkos ir didinamas jų ekonomikos atsparumas. Ji taip pat padeda stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, didinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;
- (3) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435⁴ („REPowerEU“ reglamentu) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padeda užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Slovėnija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

³ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁴ 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB, (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) 2021 m. balandžio 30 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Slovėnija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal to reglamento 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, veiksmingumą, efektyvumą ir darną. 2021 m. liepos 20 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą, kuriuo patvirtinamas Slovėnijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas⁵; 2023 m. spalio 16 d. pagal 18 straipsnio 2 dalį tas sprendimas buvo iš dalies pakeistas, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“⁶. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Slovėnija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tam tikros reformos ar investicijos tarpinės ir galutinės reikšmės pasiektos patenkinamai, turi būti neregresuojama ankstesnių tos pačios reformos ar investicijos reikšmių atžvilgiu;

⁵ 2021 m. liepos 20 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Slovėnijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 10612/21).

⁶ 2023 m. spalio 16 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 20 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Slovėnijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 13615/1/23).

- (5) 2025 m. sausio 21 d. Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, priėmė rekomendaciją, kuria pritariama Slovėnijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui⁷. Planas pateiktas pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnį ir 36 straipsnio 1 dalies a punktą ir apima laikotarpį nuo 2025 iki 2028 m., o jame pateiktas fiskalinis koregavimas paskirstytas per ketverius metus;
- (6) 2024 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė nuomonę dėl Slovėnijos 2025 m. biudžeto plano projekto. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė 2025 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Slovėnija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2025 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos⁸ priėmė 2025 m. gegužės 13 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2025 m. kovo 10 d.;

⁷ Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Slovėnijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui (dok. ST 5028/25).

⁸ 2025 m. gegužės 13 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2025/2782, 2025 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (7) 2025 m. sausio 29 d. Komisija paskelbė konkurencingumo kelrodį – strateginę programą, kuria siekiama per ateinančius penkerius metus padidinti ES konkurencingumą pasaulyje. Joje nustatytos trys tvariam ekonomikos augimui būtinos transformacijos: i) inovacijos; ii) priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas ir konkurencingumas ir iii) saugumas. Kad būtų panaikintas atotrūkis inovacijų srityje, ES siekia skatinti pramonės inovacijas, remti startuolių augimą įgyvendindama tokias iniciatyvas kaip ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija ir skatinti tokių pažangių technologijų kaip dirbtinis intelektas ir kvantinė kompiuterija diegimą. Siekdama žalesnės ekonomikos, Komisija parengė išsamų Įperkamos energijos veiksmų planą ir nustatė švarios pramonės kursą, kuriais užtikrinama, kad perėjimas prie švarios energijos išliktų ekonomiškai efektyvus, palankus konkurencingumui, visų pirma intensyviai energiją vartojančiuose sektoriuose, ir skatintų augimą. Siekdama sumažinti pernelyg didelę priklausomybę ir padidinti saugumą, Sąjunga yra pasiryžusi stiprinti pasaulines prekybos partnerystes, įvairinti tiekimo grandines ir užsitikrinti prieigą prie ypatingos svarbos žaliavų ir švarios energijos šaltinių. Šie prioritetai grindžiami horizontaliaisiais įgalinamaisiais veiksniais, t. y. reglamentavimo supaprastinimu, bendrosios rinkos giliniu, konkurencingumo finansavimu ir santaupų ir investicijų sąjunga, skatinimu ugdyti įgūdžius ir kurti kokybiškas darbo vietas ir geresniu ES politikos koordinavimu. Konkurencingumo kelrodis suderintas su Europos semestru, taip užtikrinant, kad valstybių narių ekonominė politika derėtų su Komisijos strateginiais tikslais ir būtų laikomasi vienodo požiūrio į ekonomikos valdymą, kuriuo visoje Sąjungoje skatinamas tvarus augimas, inovacijos ir atsparumas;

- (8) 2025 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau vykdomas tuo pat metu įgyvendinant EGADP. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visapusiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes šie planai padeda veiksmingai spręsti visus per kelerius pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Šios konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 21 straipsnį iš dalies pakeistų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimui;
- (9) 2025 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos apima pagrindinius ekonominės politikos uždavinius, kurie nepakankamai sprendžiami į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktomis priemonėmis, atsižvelgiant į atitinkamus uždavinius, nustatytus 2019–2024 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose;
- (10) 2025 m. birželio 4 d. Komisija paskelbė 2025 m. ataskaitą dėl Slovėnijos. Joje įvertinta pažanga, Slovėnijos padaryta įgyvendinant atitinkamas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodyti Slovėnijai kylantys aktualiausi uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Slovėnijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos 2030 m. pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo bei socialinės atskirties mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

Metinės pažangos ataskaitos vertinimas

- (11) 2025 m. sausio 21 d. Taryba Slovėnijai rekomendavo tokį didžiausią grynujų išlaidų augimo tempą: 2025 m. – 5,6 %, 2026 m. – 4,4 %, 2027 m. – 4,1 % ir 2028 m. – 4,0 %, o tai atitinka didžiausius bendrus augimo tempus, apskaičiuotus remiantis 2023 m., t. y. 12,1 % 2025 m., 17,0 % 2026 m., 21,8 % 2027 m. ir 26,6 % 2028 m. 2025 m. balandžio 28 d. Slovėnija pateikė savo metinę pažangos ataskaitą⁹ dėl rekomenduojamo didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo laikymosi ir dėl reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius uždavinius, nustatytus šaliai skirtose Europos semestro rekomendacijose, įgyvendinimo. Metinė pažangos ataskaita taip pat atspindi Slovėnijos pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;
- (12) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jo padariniai yra egzistencinis iššūkis Europos Sąjungai. Komisija rekomendavo koordinuotai aktyvuoti Stabilumo ir augimo pakto nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų galima remti ES pastangas greitai ir reikšmingai padidinti gynybos išlaidas, ir 2025 m. kovo 6 d. Europos Vadovų Taryba šiam pasiūlymui pritarė. Gavusi 2025 m. balandžio 29 d. Slovėnijos prašymą, [data; OL: prašom įrašyti datą: 2025 m. liepos 8 d.] Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, priėmė rekomendaciją, kuria Slovėnijai leidžiama nukrypti nuo rekomenduojamo didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo ir jį viršyti¹⁰;

⁹ 2025 m. metinės pažangos ataskaitos pateikiamos https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹⁰ Tarybos rekomendacija, kuria Slovėnijai leidžiama nukrypti nuo Tarybos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263 nustatyto didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo (nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos aktyvavimas), OL ... [OL: šioje išnašoje prašom įrašyti dokumente ST 10477/25 išdėstytos Tarybos rekomendacijos nuorodą ir priėmimo datą].

- (13) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis¹¹, Slovėnijos valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 2,6 % BVP 2023 m. iki 0,9 % 2024 m., o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 68,4 % BVP 2023 m. pabaigoje iki 67,0 % 2024 m. pabaigoje. Pagal Komisijos skaičiavimus, šie pokyčiai atitinka 4,5 % gryųjų išlaidų augimo tempą 2024 m. Metinėje pažangos ataskaitoje Slovėnijoje įvertintas gryųjų išlaidų augimas 2024 m. sudaro 4,5 %. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinė politika¹², apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, buvo stabdomoji (1,1 % BVP);
- (14) remiantis metine pažangos ataskaita, makroekonominės raidos scenarijuje, kuriuo grindžiamos Slovėnijos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP išaugs 2,1 % 2025 m. ir 2,4 % 2026 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,3 % 2025 m. ir 2,3 % 2026 m. Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 2,0 % 2025 m. ir 2,4 % 2026 m., o infliacija pagal SVKI bus 2,1 % 2025 m. ir 1,9 % 2026 m.;

¹¹ Eurostato euro rodikliai, 2025 04 22.

¹² Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones, bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas.

- (15) metinėje pažangos ataskaitoje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 1,9 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos sumažės iki 66,0 %. Šie pokyčiai atitinka 5,3 % grynąjų išlaidų augimą 2025 m. Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas bus 1,3 % BVP. Deficito padidėjimas 2025 m. daugiausia susijęs su mažesnėmis nuosavybės pajamomis ir didesniu atlygiu darbuotojams dėl laipsniško viešojo sektoriaus darbo užmokesčio reformos įgyvendinimo. Pagal Komisijos skaičiavimus, šie pokyčiai atitinka 4,6 % grynąjų išlaidų augimą 2025 m. Šias mažesnes už metinėje pažangos ataskaitoje grynąjų išlaidų augimo projekcijas ir skirtumą tarp Komisijos ir Slovėnijos numatomo valdžios sektoriaus balanso daugiausia lemia mažesnė bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo projekcija ir skirtingas diskrecinių pajamų priemonių vertinimas. Komisija taip pat numato didesnes pajamas iš gamybos bei importo mokesčių ir socialinių įmokų, kuriomis taip pat paaiškinamas Komisijos ir Slovėnijos prognozuojamo valdžios sektoriaus balanso skirtumas. Remiantis Komisijos įverčiais, 2025 m. fiskalinė politika, apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, bus skatinamoji (0,3 % BVP). Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos turėtų sumažėti iki 65,5 %;

- (16) pagal Komisijos 2025 m. pavasario prognozę numatoma, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2025 m. finansuojamos valdžios sektoriaus išlaidos sudarys 0,9 % BVP, palyginti su 0,3 % BVP 2024 m. Išlaidų finansavimas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama suteikia galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Slovėnijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai;
- (17) 2021–2023 m. valdžios sektoriaus išlaidos gynybai Slovėnijoje išliko stabilios ir sudarė 1,2 % BVP¹³. Pagal Komisijos 2025 m. pavasario prognozę numatyta, kad gynybos išlaidos sieks 1,4 % BVP 2024 m. ir 1,6 % BVP 2025 m. Tai 0,4 procentinio punkto BVP daugiau nei 2021 m. Nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos taikymo laikotarpiu (2025–2028 m.) Slovėnijai leidžiama peržiūrėti valdžios sektoriaus išlaidų prioritetus arba padidinti valdžios sektoriaus pajamas, kad nuolat didesnės gynybos išlaidos nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu;
- (18) Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad grynosios išlaidos Slovėnijoje 2025 m. išaugs 4,6 %, o 2024 ir 2025 m. – iš viso 9,3 %. Remiantis Komisijos 2025 m. pavasario prognoze, numatoma, kad Slovėnijos grynųjų išlaidų augimo tempas 2025 m. bus mažesnis už rekomenduojamą didžiausią augimo tempą tiek per metus, tiek vertinant 2024 ir 2025 m. kartu;

¹³ Eurostatas, valdžios sektoriaus išlaidos pagal valstybės funkcijų klasifikatorių (COFOG). Dėl COFOG ir NATO apibrėžčių metodinių skirtumų COFOG apibrėžtimi pagrįstos išlaidos gali skirtis nuo NATO apibrėžtimi pagrįstų išlaidų.

- (19) į metinę pažangos ataskaitą neįtrauktos biudžeto projekcijos po 2025 m. remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2025 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 1,5 % BVP. Deficito padidėjimas 2026 m. daugiausia susijęs su didesniu atlygiu darbuotojams. Šie pokyčiai atitinka 7,0 % grynąjų išlaidų augimą 2026 m. Remiantis Komisijos įverčiais, 2026 m. fiskalinė politika, apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, bus skatinamoji (0,8 % BVP). Komisija prognozuoja, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2026 m. pabaigos sumažės iki 63,8 %;

Pagrindiniai politikos uždaviniai

- (20) nors Slovėnijos mokestinių pajamų ir BVP santykis tebėra mažesnis už ES vidurkį, jo sudėtis nėra labai palanki ekonomikos augimui. Didžiausias gyventojų pajamų mokesčių laiptelis ir darbo jėgos mokesčių pleištasis¹⁴ nesusituokusiam asmeniui, atsižvelgiant į įvairius pajamų lygius, tebėra vieni didžiausių ES. Be to, nekilnojamojo turto mokesčiai, įskaitant periodinius nekilnojamojo turto mokesčius, tebėra labai maži – jų dalis yra mažesnė nei pusė ES vidurkio. Sumažinus darbo jėgos mokesčių pleišta, sumažėtų darbo sąnaudos, padidėtų darbo jėgos paklausa ir konkurencingumas. Be to, didesnis grynasis darbo užmokestis galėtų padidinti darbo jėgos pasiūlą. Nors pajamų iš aplinkosaugos mokesčio dalis yra didesnė už ES vidurkį, mokesčių sistema galėtų būti naudojama žaliams tikslams dar labiau remti, be kita ko, taikant principą „teršėjas moka“;

¹⁴ Mokesčių pleištasis apibrėžiamas kaip gyventojų pajamų mokesčių, darbuotojo ir draudimo įmokų suma, atėmus išmokas šeimai, išreikšta kaip visų darbo sąnaudų procentinė dalis;

- (21) prognozuojama, kad Slovėnijoje labai išaugs su senėjimu susijusios išlaidos, todėl ateinančiais dešimtmečiais didės išlaidos sveikatos priežiūrai, ilgalaikėi priežiūrai ir pensijų sistemoms. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane jau numatytos kelios priemonės, kuriomis remiamas šių sistemų fiskalinis tvarumas, o kaip vieną iš svarbių patobulinimų galima paminėti tai, kad į Ilgalaikės priežiūros aktą buvo įtraukta peržiūros nuostata. Vis dėlto, be plano, būtų svarbu stebėti išlaidas, kad būtų užtikrintas socialinės apsaugos adekvatumas ir fiskalinis tvarumas, nes daugelis pirmiau minėtų sistemų elementų vis dar neužbaigti, o ekonominė aplinka nuolat kinta. Pripažįstama, kad išlaidų peržiūros yra naudinga priemonė nustatant mažesnio prioriteto arba neveiksmingų išlaidų sritis, o taip sutaupytas lėšas būtų galima perskirstyti siekiant spręsti naujus fiskalinius uždavinius gynybos ir skaitmeninės bei žaliosios transformacijos srityse ir panaikinti inovacijų spragą, kai išlaidas reikės išlaikyti aukštesniu lygmeniu;

- (22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Numatoma, kad jos padės veiksmingai spręsti visus atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Slovėnijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį glaustą laikotarpį labai svarbu užbaigti veiksmingą gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad spręsdama atitinkamus uždavinius Slovėnija paspartintų reformų ir investicijų įgyvendinimą. Investicijos yra labai sutelktos įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje, todėl įvairiais lygmenimis gali kilti didelių su pajėgumu susijusių iššūkių. Taigi tam reikia skirti ypatingą dėmesį. Kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės organizacijų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

- (23) Slovėnijoje paspartėjo sanglaudos politikos programų, apimančių paramą iš Europos regioninės plėtos fondo (ERPF), Teisingos pertvarkos fondo (TPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) ir Sanglaudos fondo (SF), įgyvendinimas. Svarbu ir toliau dėti pastangas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad šios programos būtų greitai įgyvendinamos, ir kartu kuo labiau padidinti jų poveikį vietoje. Slovėnija jau imasi veiksmų pagal savo sanglaudos politikos programas, kad padidintų konkurencingumą ir augimą, kartu didindama socialinę sanglaudą. Be to, Slovėnija ir toliau susiduria su iššūkiais, įskaitant poreikį didinti konkurencingumą: daugiausia dėmesio skirti inovacijoms, be kita ko, kurti ir gaminti ypatingos svarbos technologijas, taip pat su iššūkiais, susijusiais su energetikos pertvarka, hidrologiniu atsparumu ir būstu, kurie yra ypač svarbūs miestų centrams ir vietovėms, kuriose daug turistų, įgūdžių trūkumo ir jų pasiūlos ir paklausos neatitiktimi, be kita ko, susijusiais su skaitmeniniais ir žaliaisiais įgūdžiais, darbuotojų migrantų ir pažeidžiamų grupių integracija į darbo rinką, kokybiškų, tinkamų ir įperkamų bendruomeninių socialinių paslaugų deinstitutionalizavimu ir plėtojimu. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnį, per sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą Slovėnija turi peržiūrėti kiekvieną programą, atsižvelgdama, be kita ko, į 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius. 2025 m. balandžio 1 d. priimtais Komisijos pasiūlymais¹⁵ kiekvienos programos laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimo pateikimo terminas pratęsiamas po 2025 m. kovo 31 d. Jais taip pat suteikiama lankstumo galimybių, kad būtų padedama paspartinti programų įgyvendinimą, ir paskatų valstybėms narėms sanglaudos politikos išteklius paskirstyti penkioms Sąjungos strateginėms prioritetinėms sritims, t. y. strateginių technologijų konkurencingumui, gynybai, būstui, hidrologiniam atsparumui ir energetikos pertvarkai, taip pat investicijoms į įgūdžius prioritetiniuose sektoriuose, kartu ESF+ programose daugiausia dėmesio ir toliau skiriant pažeidžiamiausioje padėtyje esantiems asmenims;

¹⁵ Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl konkrečių priemonių strateginiams uždaviniams spręsti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056 (COM(2025) 123 final).

- (24) Europos strateginių technologijų platforma (STEP) suteikia galimybę investuoti į vieną iš pagrindinių ES strateginių prioritetų, stiprinant ES konkurencingumą. STEP parama nukreipiama per 11 esamų ES fondų. Valstybės narės taip pat gali prisidėti prie programos „InvestEU“, pagal kurią remiamos investicijos į prioritetines sritis. Slovėnija galėtų optimaliai pasinaudoti šiomis iniciatyvomis ypatingos svarbos technologijų, įskaitant švarias ir efektyviai išteklius naudojančias technologijas, kūrimui ar gamybai remti;
- (25) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais ES fondais, Slovėnijai turėtų veiksmingai spręsti likusius uždavinius, susijusius su energetikos sektoriumi, darniuoju transportu, atsparumu klimato kaitai ir aplinka, verslo aplinka, konkurencingumu ir darbo jėgos trūkumu;
- (26) kaip nustatyta Konkurencingumo kelrodyje, visos ES, nacionalinės ir vietos institucijos privalo dėti daug pastangų, kad būtų parengtos paprastesnės taisyklės ir paspartintos administracinės procedūros. Komisija nustatė plataus užmojo administracinės naštos mažinimo tikslus: bent 25 % ir bent 35 % MVĮ atveju; ji taip pat sukūrė naujų priemonių šiems tikslams pasiekti, įskaitant sistemingą ES teisės aktų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir aktyvesnį suinteresuotųjų subjektų dialogą. Kad įgyvendintų šį užmojį, Slovėnija taip pat turi imtis veiksmų. 67 % įmonių mano, kad joms vykdyti verslą Slovėnijoje trukdo sudėtingos administracinės procedūros¹⁶. Reglamentavimo kliūtys tam tikruose sektoriuose tebėra didesnės nei likusioje ES. Sumažinus reglamentavimo kliūtis profesinių paslaugų sektoriuje, būtų lengviau patekti į šį sektorių ir galėtų pagerėti kokybė, sumažėti kainos, taip pat būtų lengviau siekti ES supaprastinimo tikslų. Ypač teisininko profesija reglamentuojama griežčiau nei kitose ES šalyse. Kadangi tikėtina, kad visuomenei senėjant įtampa darbo rinkoje išliks, su šiomis profesijomis susiję apribojimai neigiamai veikia ekonominę veiklą ir ilginiui gali stabdyti ekonomikos augimą. Remiantis EBPO prekybos ribojimo indeksu, Slovėnija yra viena iš labiausiai prekybą paslaugomis ribojančių valstybių narių;

¹⁶ Greitoji apklausa „Businesses’ attitudes towards corruption in the EU“, „Eurobarometro“ ataskaita (2024 m. balandžio mėn.).

- (27) pastaraisiais metais Slovėnijos verslas buvo vis mažiau dinamiškas. Naujų įmonių steigimas ir neveiksmingų įmonių likvidavimas yra svarbūs, kad išteklius būtų galima veiksmingai perskirstyti produktyvesniems tikslams ir novatoriškesniems produktams bei paslaugoms. Iki 2020 m. įmonių patekimo į rinką ir pasitraukimo iš jos rodikliai buvo didesni už ES vidurkį, o tai rodo didelį gebėjimą prisitaikyti prie naujų galimybių, tačiau pastaraisiais metais pastebimas sulėtėjimas, visų pirma dėl sumažėjusio įmonių pasitraukimo iš rinkos lygio. Nors įmonių pasitraukimas iš rinkos savaime negali būti laikomas tikslu, esamos gamybos struktūros apsaugos priemonės neturėtų būti pernelyg griežtos. Papildomas naujų įmonių steigimas ir augimas galėtų padėti padidinti ekonomikos našumą ir konkurencingumą;
- (28) Slovėnijos įmonės dažniausiai pasitelkia bankų paskolas ir retai gali pasinaudoti finansų rinkomis obligacijų arba nuosavo kapitalo finansavimui gauti. 2023 m. pabaigoje banko paskolų dalis visuose ne finansų bendrovių finansavimo šaltiniuose Slovėnijoje buvo panaši į ES vidurkį, tačiau biržinių akcijų ir obligacijų dalis sudarė tik trečdalį ES vidurkio. Daugiau kapitalo ne iš paskolų leistų Slovėnijos įmonėms imtis platesnio užmojo, į vystymąsi orientuotų didesnės rizikos investicijų. Visų pirma rizikos kapitalo investicijos, palyginti su BVP, yra vienos mažiausių ES, o tai trukdo startuolių augimui. Instituciniai investuotojai šiose rinkose dalyvauja nepakankamai. Slovėnija ėmėsi teisėkūros priemonių sąlygoms gerinti, visų pirma kad sutelktų neprofesionaliųjų investuotojų santaupas, nustatydamą visapusišką mokesčių lengvatų sistemą, skirtą neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimui kapitalo rinkose. Tačiau toliau gerinant nuosavo kapitalo ir rizikos kapitalo finansavimo sąlygas, pavyzdžiui, skatinant investuoti į pensijų fondus ir per atskiras investicines sąskaitas investuoti namų ūkių santaupas, būtų galima pritraukti daugiau užsienio kapitalo ir padėti novatoriškiems startuoliams plėsti veiklą;

- (29) remiantis 2024 m. Europos inovacijų diegimo rezultatų suvestine¹⁷, Slovėnijos inovacijų diegimo rezultatai 2024 m. išliko šiek tiek mažesni už ES vidurkį, o 2017–2024 m. gerėjo mažiau nei vidutiniškai ES. Slovėnijoje viešosios išlaidos moksliniams tyrimams, su moksliniais tyrimais nesusijusios įmonių išlaidos inovacijoms ir vienam darbuotojui tenkančios išlaidos inovacijoms vis dar yra palyginti mažos. Kad pasiektų savo tikslą iki 2030 m. tapti pirmaujančia novatore, Slovėnija turėtų paspartinti investicijas į MTP, laikydamasi MTP strategijoje priimtų įsipareigojimų pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Visapusiškas ir greitas atitinkamų teisės aktų įgyvendinimas galėtų paskatinti investicijas į mokslinius tyrimus ir padėti pasiekti šį tikslą;
- (30) remiantis Komisijos atliktos įmonių pasitikėjimo apklausos duomenimis¹⁸, Slovėnijos pramonės įmonių vadovai nurodo, kad nuo 2021 m. vidurio darbo jėgos trūkumas yra vienas pagrindinių ekonominę veiklą ribojančių veiksnių. Laisvų darbo vietų rodikliai yra artimi ES vidurkiui. Kadangi numatoma, kad įtampa darbo rinkoje išliks, susirūpinimą kelia bendra įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis. Turimi įgūdžiai neatitinka darbo rinkos paklausos. 2024 m. laisvų darbo vietų rodikliai pagrindiniuose sektoriuose, pavyzdžiui, pramonės, statybos ir paslaugų sektoriuose, išliko aukšti, nors, palyginti su ankstesniais metais, sumažėjo. Beveik pusė visų darbdavių susidūrė su sunkumais samdydami tinkamus darbuotojus, įskaitant asmenis, įgijusius profesinį išsilavinimą ir visų pirma baigusius profesinį mokymą po vidurinės mokyklos, o tai pakenkė įmonių našumui ir jų gebėjimui diegti inovacijas;

¹⁷ [European Innovation Scoreboard - Slovenia.](#)

¹⁸ [Time series - European Commission \(europa.eu\).](#)

- (31) 2018–2022 m. pagrindiniai penkiolikmečių įgūdžiai pablogėjo, o tai kels sunkumų įgūdžių ugdymui ateityje. Nors 2015–2018 m. nepakankami mokymosi pasiekimai buvo arti 15 % ES lygmens tikslo, 2018–2022 m. matematikos ir skaitymo srityse šis rodiklis gerokai padidėjo. Tapo sunku išlaikyti mokytojo profesijos patrauklumą, tad mokytojų vis labiau trūksta. 2022 m. apie 42 % 15 metų amžiaus Slovėnijos moksleivių lankė mokyklas, kuriose mokymo situacija dėl mokytojų trūkumo buvo prasta;
- (32) remiantis duomenimis apie laisvas darbo vietas, trūksta IRT specialistų, ypač naujų IRT absolventų. Dėl šios priežasties kyla sunkumų patenkinti skaitmeninės transformacijos poreikius įmonių sektoriuje. Visiems suaugusiems gyventojams, o ypač bedarbiams ir tiems, kurie neturi prieigos prie skaitmeninių priemonių, itin trūksta skaitmeninių įgūdžių. Ypatingas dėmesys taip pat turėtų būti skiriamas žaliams įgūdžiams, nes darbuotojų trūkumas būdingas daugeliui profesijų, kurioms reikalingi žaliajai pertvarkai būtini specializuoti įgūdžiai ar žinios;
- (33) nors darbo jėgai trūksta darbo rinkai svarbių įgūdžių, be kita ko, skaitmeninių technologijų ir STEM srityse, dalyvavimas suaugusiųjų mokymosi programose sumažėjo (suaugusiųjų švietimo tyrimo duomenimis). Slovėnija labai atsilieka nuo savo plataus užmojo tikslo – 60 % dalyvavimo lygio. Skaitmeninių įgūdžių trūkumas daugeliui suaugusiųjų yra kliūtis pereiti į aukštesnės kvalifikacijos užimtumo sektorius. Tokie sunkumai labiausiai išryškėjo vyresnio amžiaus arba žemesnės kvalifikacijos asmenų, migrantų kilmės asmenų ir nedarbingųjų grupėse;

- (34) Nacionalinės statistikos tarnybos duomenimis 15,9 % šalies darbo jėgos šiuo metu sudaro užsienyje gimę darbuotojai. Nuo 2019 m. darbuotojų iš užsienio skaičius padidėjo 46,8 %. Dauguma šių darbuotojų yra žemos kvalifikacijos: 9 iš 10 yra įgiję ne aukštesnį kaip pradinį mokyklinį išsilavinimą, o daugiau kaip trečdalis gauna minimalųjį darbo užmokestį. Slovėnijos darbo rinkai buvo naudingas šių darbuotojų atvykimas, tačiau darbuotojų vis dar trūksta, be kita ko, aukštos kvalifikacijos darbo vietoms užimti. Nepaisant priemonių, kurių imtasi, dėl pernelyg sudėtingų teisinių reikalavimų vis dar tebėra daug neišnagrinėtų užsienio darbuotojų pateiktų prašymų leidimui gauti;
- (35) darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas trukdo sklandžiai teikti paslaugas, visų pirma sveikatos priežiūros, socialinės globos bei ilgalaikės priežiūros ir mokymo sektoriuose. Laisvų darbo vietų priežiūros sektoriuje ir mokyklose vis dar palyginti daug. Kadangi šių paslaugų teikėjams sunku užpildyti laisvas darbo vietas, esamų darbuotojų darbo krūvis ir darbo sąlygos toliau blogėja. Siekiant skatinti konkurencingumą ir augimą itin svarbu bus visapusiškai naudotis kvalifikuota darbo jėga ir didinti darbo jėgos pasiūlą: toliau skatinti dalyvavimą darbo rinkoje, visų pirma vyresnio amžiaus ir žemesnės kvalifikacijos darbuotojų, pritraukti darbuotojus iš ES nepriklausančių šalių ir stiprinti darbuotojų migrantų integraciją į darbo rinką ir visuomenę;
- (36) iškastinis kuras, kurio didelė dalis importuojama, ir toliau sudaro didelę Slovėnijos energijos rūšių derinio dalį (58 %), todėl taip pat prisideda prie didesnių ir nepastovesnių kainų, o tai savo ruožtu daro poveikį konkurencingumui. Reikia sutelkti pastangas, kad būtų spartinamas atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimas visuose sektoriuose, energijos kaupimo panaudojimas ir energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas;

- (37) dėl sudėtingų ir ilgų aplinkosaugos ir savivaldybių lygmens procedūrų, trunkančių iki kelerių metų, didele kliūtimi išlieka leidimų išdavimas tinklo atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams, visų pirma vėjo jėgainėms, ir administracinės procedūros. Nepaisant esamo potencialo, per pastarąjį dešimtmetį Slovėnijos vėjo energijos pajėgumai nepadidėjo. Išnaudoti šį potencialą galėtų padėti vėjo jėgainių zonų nustatymas ir išsamių teritorijos planavimo taisyklių parengimas. Be to, atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą galėtų padėti paspartinti gebėjimų stiprinimas rengiant mokymus ir skiriant papildomų išteklių vietos valdžios institucijoms;
- (38) tinklo apribojimai, visų pirma skirstymo lygmeniu, trukdo prijungti vis didesnę atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių dalį (atmetama daugiau kaip 20 % prašymų dėl žemos įtampos), o tai rodo, kad tinklą reikia stiprinti. Nors tinklo stiprinimo priemonės toliau įgyvendinamos pagal EGADP, be kita ko, pagal skyrių „REPowerEU“, Slovėnija turi dėti daugiau pastangų, be kita ko, įdiegdama išmaniųjų tinklų komponentus. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės, ypač pastatų renovacija, buvo toliau įgyvendinamos pasitelkiant nacionalinę finansavimo sistemą ir įvairius ES fondus, įskaitant EGADP, tačiau Slovėnija turi dėti daugiau pastangų, visų pirma, kad pasiektų ilgalaikės renovacijos strategijos tikslus iki 2030 m. 17 % sumažinti pastatų suvartojamos energijos kiekį, palyginti su 2020 m.;

- (39) darniojo transporto naudojimo mastas vis dar atsilieka nuo likusios ES, o priklausomybė nuo privačių automobilių tebėra labai didelė. Transporto elektrifikavimas yra ypač žemas: elektros energijos dalis, palyginti su galutinės energijos suvartojimu transporto sektoriuje, tebėra itin maža (1,3 %). Nors kelių transporto išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis 2005–2023 m. ES lygmeniu sumažėjo, Slovėnijoje jis akivaizdžiai padidėjo. Pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą daroma daug didelių investicijų į geležinkelius ir elektromobilumą. Tačiau vis dar yra erdvės toliau didinti viešojo transporto naudojimą;
- (40) Slovėnija yra labai pažeidžiama dėl su klimatu susijusios rizikos, visų pirma potvynių, ir pastaraisiais metais patyrė daug ekstremalių meteorologinių reiškinių (pvz., gamtos gaisrus 2022 m. ir vėtras su dideliais potvyniais 2023 m.). Tai daro neigiamą poveikį šalies ekonomikai ir visuomenei, kadangi vienam asmeniui tenkantys ekonominiai nuostoliai Slovėnijoje yra didžiausi ES. Nepaisant pastangų stiprinti atsparumą klimato kaitai, vis dar kyla iššūkių, visų pirma susijusių su apsaugos nuo potvynių priemonių ir gamtos procesais pagrįstų sprendimų įgyvendinimu bei aplinkos valdymu. Be to, didėja spaudimas vandens ištekliams, toliau blogėja gamtos ir ekosistemų būklė, o tai dar labiau mažina Slovėnijos atsparumą klimato kaitai ir jos hidrologinį atsparumą ir išryškina esamas finansavimo spragas šioje srityje;
- (41) atsižvelgdama į glaudžias euro zonos valstybių narių ekonomikos tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2025 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų 2025 m. rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Slovėnijai skirtos 2, 3 ir 5 rekomendacijos padeda įgyvendinti 2025 m. rekomendacijoje išdėstytą pirmą euro zonai skirtą rekomendaciją dėl konkurencingumo, 4 ir 5 rekomendacijos padeda įgyvendinti antrą euro zonai skirtą rekomendaciją dėl atsparumo, o 1 rekomendacija padeda įgyvendinti euro zonai skirtą rekomendaciją dėl makroekonominio ir finansinio stabilumo,

REKOMENDUOJA Slovėnijai 2025 ir 2026 m. imtis šių veiksmų:

1. Didinti bendras išlaidas gynybai bei saugumui ir stiprinti pasirengimą, kartu užtikrinant skolos tvarumą laikantis 2025 m. kovo 6 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų. Laikytis 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomenduoto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo ir kartu pasinaudoti galimybe pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą didinti gynybos išlaidas. Užtikrinti socialinės apsaugos fiskalinį tvarumą ir perskirstyti mokestines pajamas, kad jos būtų nukreiptos į augimui palankesnius ir tvaresnius šaltinius. Gerinti viešųjų išlaidų veiksmingumą visų pirma atliekant išlaidų peržiūras.
2. Atsižvelgiant į reformų ir investicijų užbaigimo tinkamu laiku terminus, taikomus pagal Reglamentą (ES) 2021/241, paspartinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Paspartinti sanglaudos politikos programų (ERPF, TPF, ESF+) įgyvendinimą, pasinaudojant, kai tinkama, laikotarpio vidurio peržiūros teikiamomis galimybėmis. Optimaliai pasinaudoti ES priemonėmis, įskaitant programos „InvestEU“ ir Europos strateginių technologijų platformos teikiamas galimybes, siekiant padidinti konkurencingumą.
3. Supaprastinti reglamentavimą, tobulinti reglamentavimo priemones ir mažinti įmonėms, be kita ko, veikiančioms tam tikrų paslaugų teikimo ir reglamentuojamųjų profesijų srityse, tenkančią administracinę naštą, taip pat mažinti kliūtis prekybai paslaugomis. Stiprinti konkurencingumą: skatinti verslo dinamiškumą ir sparčiai augančių įmonių kūrimą gerinant sąlygas investicijoms į nuosavą kapitalą, įskaitant rizikos kapitalo investicijas, instituciniams investuotojams, taip pat investicijoms į mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas.

4. Spartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą ir energijos kaupimą, be kita ko, racionalizuoti ir paspartinti administracines ir leidimų išdavimo procedūras, nustatyti vėjo jėgainių zonas ir stiprinti leidimų išdavimo pajėgumus vietos lygmeniu. Stiprinti elektros tinklo infrastruktūrą skirstymo lygmeniu ir diegti išmaniojo tinklo komponentus. Be to, spartinti energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimą, visų pirma pastatų sektoriuje. Skatinti transporto sektoriaus elektrifikavimą ir sutelkti investicijas į darnųjį transportą, visų pirma geležinkelius. Toliau stiprinti atsparumą klimato kaitai ir hidrologinį atsparumą: gerinti aplinkos ir prisitaikymo prie klimato kaitos valdymą ir spartinti tikslinių prisitaikymo prie klimato kaitos ir aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimą.
5. Spręsti darbo jėgos trūkumo problemą: stiprinti įgūdžių ir kompetencijų, be kita ko, pagrindinių mokinių įgūdžių ir žaliajai bei skaitmeninei pertvarkai svarbių įgūdžių, teikimą ir įgijimą. Skatinti mokymąsi visą gyvenimą ir mokymą, ypač žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojų. Didinti Slovėnijos patrauklumą aukšto lygio įgūdžių turintiems užsienio darbuotojams. Gerinti darbo sąlygas, visų pirma sveikatos priežiūros, socialinės globos bei ilgalaikės priežiūros ir mokymo sektoriuose.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė